Kerk in de stad [4, slot]

PIONIEREN IN KANALENEILAND

Zo'n twee jaar geleden stond de algemene kerkenraad van de protestantse gemeente Utrecht voor een moeilijke beslissing: de Triumfatorkerk in Kanaleneiland sluiten en verkopen of toch nog iets proberen? Men besloot de wijk niet op te geven. Maar hoe start je een nieuwe gemeente?

Wilma Wolswinkel uit Utrecht is voorzitter van het kernteam van De Haven, een pioniersplek van de Protestantse Kerk in de Utrechtse wijk Kanaleneiland.

Voor die vraag zag een groep (voornamelijk jonge) gemeenteleden van de Jacobikerk/Nieuwe Kerk in Utrecht zich halverwege 2012 gesteld. Wat deze gemeenteleden gemeen hadden, was dat ze allemaal in of nabij de wijk Kanaleneiland woonden. Driekwart van de bevolking van deze wijk is van niet-westerse afkomst.

NIEUWE POGING

Op zondag fietsten deze gemeenteleden echter door naar een kerkdienst elders in de stad. Tegelijkertijd vergrijsde de Triumfatorgemeente in Kanaleneiland enorm, ondanks herhaaldelijke pogingen het tij te keren.
De algemene kerkenraad besloot de wijk echter niet op te geven, maar een nieuwe poging te doen om als protestantse gemeente present te zijn in de wijk. Visieavonden werden belegd voor de gemeenteleden uit Kanaleneiland. Daaruit ontstond een groep van ongeveer vijftien enthousiastelingen die al vrij snel voor zichzelf tot de conclusie kwamen dat 'De Haven' hun nieuwe christelijke gemeenschap zou worden. Maar hoe te beginnen? Daar hadden we eigenlijk geen idee van. Toch was het ergens ook heel simpel: als christenen uit dezelfde buurt samenkomen rond de Bijbel en met elkaar gemeenschap zijn. Daar begonnen we dan ook mee in januari 2013: bijbelstudies in de huiskamer op zondagochtend en met een lunch na afloop.

DE WIJK IN

Hoewel we maar met een klein groepje waren, ontstond er al snel het verlangen om dienstbaar te zijn aan de wijk. Kanaleneiland is een wijk met een niet al te beste naam. De criminaliteit is hoog, veel gezinnen leven in armoede en een groot aantal mensen is werkloos, onder wie ook veel jongeren. Toch kan een groot deel van deze problematiek je heel gemakkelijk ontgaan.
Pas als je de mensen echt ontmoet, je een relatie met hen opbouwt en het vertrouwen groeit, ga je steeds meer van de wijk ontdekken. Wat er dan gebeurt... De wijk waar je eerst alleen maar kwam om te slapen en je boodschappen te doen, ga je nu met totaal andere ogen bekijken. Sterker nog, je gaat er van houden. God leert je vanuit Zijn perspectief naar de wijk te kijken.

KLEDINGBEURS

In februari 2013 organiseerden we onze eerste kledingbeurs voor gezinnen die wel wat extra's kunnen gebruiken. Inmiddels zijn er vier geweest. Het is bijzonder om te zien dat met name de vrouwen die komen, steeds opener naar ons toe worden. Een aantal helpt nu voorafgaand aan de beurs ook mee met het sorteren van de kleding.
Ook organiseren we inmiddels één keer in de twee maanden een Havenmaaltijd op zondagavond. 's Middags flyeren we bij de AH en de Lidl en 's avonds genieten we samen met wijkbewoners van het heerlijke eten.

PIONIERSPLEK

Begin maart is ds. M. van Duijn als missionair predikant verbonden aan de protestantse wijkgemeente De Haven in Utrecht-Kanaleneiland. Sinds 15 juni is De Haven een officiële pioniersplek van de Protestantse Kerk. De komende jaren wil de kerk honderd van dit soort plekken starten in het land. Een pioniersplek is 'een vernieuwende vorm van kerkzijn

Voor kerkelijk pionieren in de Utrechtse wijk Kanaleneiland is luisteren het sleutelwoord. De groep van De Haven ontdekte inmiddels dat dat niet altijd even gemakkelijk is.

die aansluit bij onze veranderende cultuur en allereerst gericht is op mensen die het evangelie niet kennen en niet (meer) betrokken zijn bij een bestaande kerk'.
De Protestantse Kerk volgt daarin het voorbeeld van *Fresh Expressions*, de pioniersplekken van de Anglicaanse Kerk in Engeland. Belangrijk uitgangspunt is dat *Fresh Expressions* geen brug vormen naar

Meer informatie is te vinden op www.dehaven-kanaleneiland.nl en op www.pkn.nl/missionair/pionieren.

de bestaande kerk. Ze staan op zichzelf en zijn allereerst gericht op mensen buiten de kerk.
Dat betekent dat een pioniersplek moet passen binnen de lokale context. Er is dus geen succesmodel voor een *Fresh Expression*. Alles hangt samen met de context. In de ene plaats zal men samenkomen in een café, in de andere start men een ontmoetingsplek voor jonge moeders.
Het pioniersteam bestaat bij voorkeur uit drie tot twaalf personen. Wordt het groter, dan loop je het risico een 'kerkje' voor jezelf te starten, waarbij je de eigenlijke doelgroep uit het oog verliest.

LUISTEREN

Dat brengt ons als De Haven direct in een lastig parket. Hoewel we ons groepje van vijftien al snel als klein bestempelen, is het eigenlijk te groot... Hoe zorgen we ervoor dat we als De Haven aansluiting vinden bij de wijk? Gaat ons dat lukken met voornamelijk jonge hoogopgeleide christenen? Wat we echter hebben geleerd het afgelopen jaar is dat pionieren begint met luisteren. Allereerst gaat het dan om luisteren naar God en Zijn Geest. God heeft een plan met Kanaleneiland, daar zijn we van overtuigd. Het enige wat wij hoeven te doen, is beschikbaar te zijn en God in Zijn missie te volgen. God gaat voorop, wij komen daar achteraan. We mogen erop vertrouwen dat Gods *timing* perfect is. Dat geeft een stuk rust en ontspanning. We hoeven niet voor de troepen uit te lopen. Dat betekent dat gebed een centrale rol moet krijgen in alles wat we doen.

CONTEXT

Daarnaast willen we luisteren naar onze context, de wijk. We zijn zo snel geneigd voor de ander te denken. We denken te weten wat onze doelgroep nodig heeft. Maar hoe kunnen we dit weten als we niet zelf onderdeel uitmaken van hun context, als we niet met mensen in gesprek gaan?
De Havenmaaltijden zijn een mooie manier gebleken om bewoners uit de wijk te ontmoeten. Ook zijn we begonnen buurtenquêtes af te nemen, waarbij we Kanaleneilanders vragen naar hun ervaringen met de wijk, hun interesses (van hobby's tot aan tv-programma's) en hun geloof. Ten derde is het belangrijk naar jezelf en je team te luisteren. Waar gaat je hart sneller van kloppen? Welke verlangens leven er bij je? Ook dat is iets om rekening mee te houden.
Tot slot is het van belang te blijven luisteren naar de moederkerk. Zij hebben een pioniersplek als de onze veel te bieden. Denk aan gebed, wijze mensen, een netwerk en praktische ondersteuning.

HOOP EN VERWACHTING

Luisteren is dus het sleutelwoord. Dat is niet altijd even makkelijk voor een actieve groep mensen als de onze. We willen graag zoveel dingen doen, maar we zien ook dat onze menskracht beperkt is. Kan het niet allemaal wat sneller? Een grote valkuil voor pioniers is om voor God uit te willen lopen. Het is een oefening in gebed en luisteren naar God. En het mooie is dat God dan ook echt spreekt. Dat geeft ons hoop en verwachting voor de dingen die komen gaan.

WILMA WOLSWINKEL

COLOFON

DE WAARHEIDSVRIEND
officieel orgaan van de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk

HOOFDBESTUUR
ds. A.J. Mensink, Krimpen aan den IJssel, eerste voorzitter; ds. J.A.W. Verhoeven, Leerdam, tweede voorzitter; ds. M.A. Kuijt, Wijk (bij Heusden), secretaris; A.H. Teeuwissen, Huizen, penningmeester; dr. P.F. Bouter, Bodegraven; A.D. Drost, Werkendam; ds. C. van Duijn, Delft; ds. C.H. Hogendoorn, Oud-Beijerland; mr. G. Holdijk, Uddel; ds. H. Liefting, Delft; dr. W.H.Th. Moehn, Hilversum; ds. J. Muller, Zetten; ds. P.H. van Trigt, Hoevelaken; prof. dr. M.J. de Vries, Papendrecht.

REDACTIE
drs. P.J. Vergunst (hoofdredacteur); drs. B.C.Ph. van der Waal-Goudriaan (eindredacteur); ds. C.H. Hogendoorn; mr. G. Holdijk; dr. W. Verboom

ALGEMEEN SECRETARIAAT EN REDACTIE
drs. P.J. Vergunst , Bureau: Kleine Fluitersweg 253, 7316 MX Apeldoorn, tel. 055-5766660.
E-mail: info@gereformeerdebond.nl.
Website: www.gereformeerdebond.nl

VOORLICHTER
H. Geluk, tel. 0184-612632; E-mail: h.geluk@solcon.nl

LEDENADMINISTRATIE
Kleine Fluitersweg 253, 7316 MX Apeldoorn,
tel. 055-5766660.

ADVERTENTIES
Voor alle plaatsingen en informatie (uitgezonderd rouwadvertenties): Gert Verweij, tel. 06-50448359. Advertenties worden aangenomen tot tien dagen voor verschijning; mailen naar gertverweij3@gmail.com of verzenden naar A.J. de Graaffstraat 1, 3245 XA Sommelsdijk. Voor advertentiemogelijkheden en tarieven zie ook www.dewaarheidsvriend.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE
Voor nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. liefst schriftelijk: Kleine Fluitersweg 253, 7316 MX Apeldoorn. Prijs € 47,50 per jaar. Bezorgklachten: tel. 055-5766660. Voor een nieuwe jaargang kan slechts voor 1 december worden opgezegd.

PRODUCTIE
Opmaak ReproVinci BV, www.reprovinci.nl
Druk Kon. BDU Grafisch Bedrijf BV

GESPROKEN EDITIE
Informatie en opgave: CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565499.

THEOLOGISCHE HOGESCHOOL VAN DE GEREFORMEERDE BOND (THGB) 'JOHANNES CALVIJN'
Directeur: dr. J. Hoek, e-mail: jhoek@che.nl, Postbus 80, 6710 BB Ede, tel. school (CHE): 0318-696300, fax 0318-696396, www.thgb.nl